L’alfabetització de la iaia gràcies a la participació a l’escola

written by Ane López de Aguileta | 30 de June de 2024

Este article analitza les contribucions de la participació familiar i comunitària a l’èxit escolar i la cohesió social, centrant-se especialment en la participació educativa de les famílies en les actuacions educatives d’èxit (AEE) per a superar l’analfabetisme. Esta investigació es basa en l’experiència d’una escola desfavorida a Mèxic. **La investigació de Ocampo i els seus col·legues** presenta una història d’èxit personal que mostra l’impacte de la formació de famílies (una de les AEE) en l’alfabetització de María. L’amor i suport de la seua neta, estudiant en la mateixa escola, les interaccions d’alfabetització intergeneracional, reforçades pel model de **Comunitats d’aprenentatge**, i el suport de les educadores, educadors i voluntariat de l’escola, **no sols han permés la seua alfabetització, sinó també el seu lideratge en la comunitat**.

L’article se centra en una escola situada en un barri pròxim a la ciutat de Guadalajara, en l’estat de Jalisco, el sèptim estat més gran de Mèxic. En concret, estes persones assistien a classes a la vesprada, i l’escola rebia a alumnat de famílies vulnerables de la zona. L’escola té al voltant de 370 alumnes d’entre 6 i 12 anys i

funciona fins a l'horari vespertí. En el curs escolar 2016-2017, l'escola es va convertir en una comunitat d'aprenentatge i va implementar les AEE. En 2017, l'escola va establir la formació de familiars per a fomentar l'aprenentatge de tota la comunitat educativa. En esta escola, la comunitat somiava amb tres tipus d'activitats: tertúlies literàries dialògiques, formació de famílies i tecnologia per a famílies.

Primer, van començar amb **tertúlies literàries dialògiques** per a persones adultes de la família. És un espai per a la construcció col·lectiva de significats al voltant de la lectura dialògica d'una obra clàssica de la literatura universal. Les persones participants tenen converses i debats sobre les lectures i no necessiten tindre experiència prèvia en lectura per a participar. En segon lloc, la comunitat somiava amb implementar la **formació de familiars**. Este programa va sorgir del desenvolupament de la primera activitat, les tertúlies literàries dialògiques, derivat de l'interés de les persones participants en aprendre a llegir i escriure. Les persones adultes i els xiquets i xiquetes d'entre onze i catorze anys compartien l'espai, tractant de completar l'educació primària. En tercer lloc, l'**ús de la tecnologia per a les famílies**; ja que l'escola ja oferia classes d'informàtica als estudiants, també les seues famílies volien aprendre.

Els resultats mostren l'impacte dels cursos d'alfabetització en María, i com el seu èxit ha afectat a tota la comunitat; els resultats, que seguixen la literatura anterior, destaquen l'impacte de les AEE en tota la comunitat. Les troballes presentades van revelar que l'escola era conscient de les importants necessitats de formació en el context. L'escola va respondre organitzant i optimitzant els seus recursos per a aconseguir els somnis i obrir els espais de formació sol·licitats per la comunitat.

Este cas mostra clarament com el suport de la comunitat, especialment el de la seua neta, va convertir les dificultats en oportunitats. Superar els desafiaments significa que María, als seus 71 anys, ha aprés a llegir i escriure. En un sol curs escolar, ara pot llegir i escriure, i s'està preparant per a l'educació secundària. María és un model per als qui estan aprenent a llegir i escriure i per a tots els que participen en actuacions educatives d'èxit, especialment per a les dones.

[Este article va ser publicat per primera vegada en Kaiera el 8 d'abril de 2024]

[Imatge: Freepik]